

har imidlertid for disse Spørgsmaals Vedkommende sparet mig for at udtale, hvad jeg angaaende dem kunde have at sige, og jeg skal derfor gaa over til et andet Spørgsmaal, som i dette Dieblift ligger mig nærmere, nemlig Bevillingen til den botaniske Have. Naar jeg har stillet et Forslag i Mar, der ligesaa vel som det Forslag, jeg havde stillet ifjor, afviser endel fra det, der er stillet af en anden Del af Udvalgets Medlemmer, er det i Mar af Hensyn til, at jeg vil give Folkethinget Leilighed til at indtage det samme Standpunkt, som det indtog ved den Bevilling, der blev givet ifjor. Den Bevilling, der blev givet ifjor, knyttede sig til en Beregning over forskellige Nedsettelse, som jeg den Gang tillod mig at opstille i Betænkningen. Det er den samme Stilling, man vil komme til at staa i, hvis man vil vedtage det Forslag, jeg har tilladt mig at stille. Efter hvad jeg antager, falde omtrent 30,000 Rd. af den hele samlede Nedsettelse paa den Bevilling, der er forlangt i Mar, og af den Grund foreslaar jeg Bevillingen nedsat til 100,000 Rd., men da jeg imidlertid maa erkjende, at det er rigtigt, naar det anføres, at Material- og Arbeidspriserne ere stegne med et Beløb af omtrent 15 Procent, har jeg villet gjøre vor Stilling stærkere derved at jeg har bragt i Beregning et Tillæg af 9,000 Rd. hvilket svarer til 15 Procent af 60,000 Rd., foraaarsaget ved forhøjede Arbeids- og Materialpriser. Der er vel talt om, at vi kunde komme tilbage til de normale Forhold med Hensyn til de forskellige Priser, men at Arbeidspriserne og alle Materialpriserne skulde kunne bringes ned til det, de vare for et Aars tid eller to tilbage, anser jeg ikke for muligt. Hvad der derimod er sandsynligt, er, at dersom man skulde beregne Stigningen i Arbeids- og Materialpriserne efter de Priser, der for Diebliftet ere tilstede, vil et Tillæg af 15 Procent ikke kunne forslaa. De Udgifter, som efter min Opfattelse ere altfor høje, ere Bygningsudgifterne. Jeg anser det saaledes for altfor Meget, naar der tales om at anvende 17,200 Rd. til en Gartnerbolig, ligesom ogsaa naar der tales om at anvende 11,600 Rd. til Medhjælperboligen. Det er væsentlig paa disse Punkter, jeg har tænkt mig, at Nedsettelse kunne finde Sted. Jeg finder det for Øvrigt ikke nødvendigt at sige Mere om dette Spørgsmaal. Jeg vil gjøre en lille Indvending mod den ærede Ordførers Beregning af Antallet af Ungdommen paa Landet, som besøger Høiskolerne. Jeg tror, at Forholdet ikke stiller sig mere end knap halvt saa gunstigt, som den ærede Ordfører antager, at det stiller sig. Jeg tror ikke, at der endnu er 16 Procent af Landets Ungdom, som besøger disse Høiskoler. Den ærede Ordfører tog ikke tilstrækkelig i Betragtning de Aldere, som falde udenfor 18, 19 og 20 Aar. Hvad angaar hans Bemærkning om at understøtte Lærerne til et Sommerophold paa Høiskolerne, da vilde jeg meget ønske, at vi et følgende Aar kunde

komme til at understøtte Landets Lærere i saa Henseende; det vil kunne bringe store Frugter for dem for deres Livsgjerning. Den retteste Vej at komme dem til Hjælp paa, vil efter min Opfattelse være den, at man erstatter dem deres Reiseudgifter. Disse Udgifter falde med meget forskjellig Størrelse paa Lærerne i Forhold til den Veilængde, de have til det Sted, hvor de ville drage hen for at nyde den Undervisning, de tro at kunne erholde paa Høiskolerne.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg er saa forskjølet i Dag, at min Stemmes Bessaffenhed maaske vil gjøre det vanskeligt for mig at blive tilstrækkelig hørt, og i alt Fald vil den gjøre det nødvendigt for mig at være saa kort i mine Udtalelser som mulig. Jeg vil ogsaa kunne fatte mig i større Korthed, efterat Udvalgets ærede Ordfører meget udførligt har udviklet ikke blot de forskellige Vædringsforslag, men tillige de forskellige Udtalelser, der findes i Udvalgets Betænkning, uden at fremtræde i Form af Vædringsforslag. Han har ogsaa ved samme Leilighed udtalt sig om de Forhandlinger, der med Hensyn til flere af disse Spørgsmaal have fundet Sted mellem Udvalget og Ministeren, og han har gengivet dem saaledes, at jeg egentlig ikke har Noget dertil at sige. Efter de Ytringer, der ere faldne fra den ærede Ordførers Side, tror jeg i det Hele taget at kunne sige, at han fremstillede denne Stilling, som fra min Side er indtagen med Hensyn til saadanne Udtalelser, Tanker, Planer, eller hvad man vil kalde dem, angaaende Fremtiden, som ikke ere komne frem i Skikkelse af Forslag, paa en i det Hele taget korrekt Maade. Det er en Selvsølge, at jeg under min Virksomhed vil søge at imødekomme de Punkter, med Hensyn til hvilke jeg har udtalt mig paa en imødekommende Maade ligesoverfor Udvalget. Jeg skal derfor ikke gaa ind paa Detaillerne heraf, men blot, for ikke at glemme det, gjøre en Bemærkning. Der fremkom fra den ærede Ordførers Side en direkte Forespørgsel, som vel nærmest knyttede sig til et enkelt Forslag, der er stillet til den grønlandste Mission, men jeg vilde maaske glemme det, naar jeg kom til dette Forslag. Den ærede Ordfører spurgte, hvorvidt der var Udset til, at en yngre Mand, en sødt Grønlander, som er kommen herved til Danmark, og hvis Navn, som han rigtig nævnte, er Tobias Mørk, kunde vente at blive ordineret? Jeg kan kun sige, at det er mit meget bestemte Ønske, at det maa ske, og jeg kan ogsaa være enig med den ærede Ordfører i, at man ikke bør stille saadanne Fordringer til en indfødt Grønlander, der skal optræde hjemme i sit Fædreland som Missionær, at man derved vanskeliggør ham Afgangen dertil. Desværre har Manden, hvad der maaske er den ærede Ordfører bekendt, været meget syg, men hvorvidt dette kan lægge Hindringer i Veien for